

Gestampt wasgoed

In de schoolboekjes van Jan Ligthart kom je haar, getekend door Cornelis Jetses, regelmatig tegen: moeder die met een wasstamper druk in de weer is. Niet zelden nieuwsgierig gadeslagen door Pim en Mien of Ot en Sien, die het allemaal maar prachtig vinden.

Een wasstamper is een hulpmiddel om het wasgoed door het hete sop te bewegen. Ze dateert uit de tijd toen de was nog met de hand werd gedaan in een teil, emmer, wastobbe of wasketel. Een wasstamper bestaat uit een steel of handvat waar een stamper aan vastzit, en is de opvolger van een simpele roerstok.

Zoals alles aan verandering onderhevig is, ontwikkelde ook die eenvoudige roerstok zich tot een drietal hoofdvormen van wasstampers:

1. De eenvoudigste vorm is een houten blok aan een steel.
2. Een andere vorm is een vierpoot, die zowel op en neer als draaiend kon worden bewogen. Dit worden ook wel 'roerders' genoemd.
3. Dan is er de wasklok die op en neer kan worden bewogen. De klok bestaat uit een buitendeel en een binnendeel, waar het sop doorheen wordt gespoeld. Het functioneert door persen en zuigen middels gaatjes in de wanden.

Dergelijke wasklokken werd ook 'vacuüm wassers' genoemd. Soms hadden ze een veermechanisme tussen binnen en buitenkant.

Erfgoedorganisatie: Museum â€™t Rieuw

Beschrijvingstitel: Gestampt wasgoed

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte